

у 2012 р. – 53,6%), виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів (ІСЕ у 2012 р. – 49,6%), виробництво гумових і пластмасових виробів та іншої неметалевої мінеральної продукції (ІСЕ у 2012 р. – 48,0%), виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції (47,5%), виробництво електричного устаткування (47,5%). Таким чином, види економічної діяльності, які вважаються «локомотивами» української економіки, суттєво залежать від імпортного проміжного споживання.

За результатами розрахунків, більше третини проміжного споживання в національних експортних секторах є проміжним споживанням імпорту. Цей факт має бути обов'язково врахований у процесі проведення економічних реформ, у тому числі спрямованих на стимулювання експортного потенціалу України. Особливо це стосується додаткового імпортного мита у 2015 р., запровадженого Законом України № 73-VIII від 28.12.2014 р. [4].

В умовах значної залежності національного експорту від імпортного проміжного споживання запровадження додаткових імпортних тарифів може розглядатися як додатковий податок на вітчизняний експорт, який погіршує конкурентоспроможність українських товаровиробників на світових ринках.

Список літератури:

1. OECD «Import content of exports», in OECD Science, Technology and Industry Scoreboard 2011, OECD Publishing [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://dx.doi.org/10.1787/sti_scoreboard-2011-61-en.
2. Loschky A., Ritter L. «Import content of exports», presented at the 7th International Trade Statistics Expert Meeting. – Paris. – 2006. – 11–14 September.
3. Hummels D., Ishii J., Yi K.-M. The nature and growth of vertical specialization in world trade // Journal of International Economics. – 2001. – No. 54. – P. 75–96.
4. Про заходи щодо стабілізації платіжного балансу України відповідно до статті XII Генеральної угоди з тарифів і торгівлі 1994 року: Закон України: від 28.12.2014 р. № 73-VIII // Відомості Верховної Ради – 2015 – № 4 – С.20.

Марина СЛАТВІНСЬКА

Одеський національний економічний університет

МІСЦЕВІ ПОДАТКИ І ЗБОРИ: ПОЗИТИВНІ ТА НЕГАТИВНІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕНИХ НОВАЦІЙ

У рамках проведеної податкової реформи в Україні було зменшено кількість податків і зборів, які регламентуються Податковим кодексом [1]. Разом із тим, це зменшення відбулося не за рахунок скасування, а за рахунок об'єднання і групування окремих податків, що призводить до ускладнення системи оподаткування та адміністрування податків. Такий підхід до удосконалення оподаткування є характерним не лише для загальнодержавних, а й для місцевих податків та зборів. Серед них до 2014 року стягненню підлягали: єдиний податок, податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, туристичний збір, збір за місця для паркування транспортних засобів, збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності. Після внесення змін до Податкового кодексу України на підставі Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи» від 28.12.2014 № 71-VIII [2] місцевими податками є податок на майно і єдиний податок, а зборами – збір за місця для паркування транспортних засобів та туристичний збір. У свою чергу, складовими податку на майно є податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, транспортний податок та плата за землю. До складу єдиного податку четвертою групою увійшов фіксований сільськогосподарський податок. Такі кроки мають як позитивні, так і негативні прояви.

Позитивними аспектами проведеного реформування місцевих податків і зборів можна вважати: розширення об'єкту оподаткування податком на нерухоме майно (житлова та нежитлова нерухомість), що відповідає світовим тенденціям; зменшення кількості груп платників єдиного податку; зниження ставок по єдиному податку вдвічі; підвищення ставок для платників фіксованого сільськогосподарського податку (4 група єдиного податку) втричі;

збільшення граничного обсягу доходу для 1 – 3 груп, а саме 300 тис. грн., 1,5 млн. грн. та 20 млн. грн. відповідно; мораторій на 2 роки на перевірки малого бізнесу (з обсягом доходу до 20 млн. грн. у рік); зняття обмеження щодо кількості працівників у 3 групі платників єдиного податку; здійснення зміни груп єдиного податку в автоматичному режимі без подання заяв із боку платників; звільнення підприємців (2-3 групи) єдиного податку від проведення перевірок на період із дати застосування РРО по 1 січня 2017 (за умови добровільного застосування РРО з 1 січня 2015 року по 30 червня 2015 р); зміцнення фінансової бази місцевого самоврядування за рахунок – акцизу з роздрібних продажів підакцизних товарів, податку на нерухоме майно, єдиного податку та ін.; збільшення питомої ваги місцевих податків і зборів у доходах місцевих бюджетів (у 2014 році питома вага - 7%).

До негативних проявів впроваджених новацій можна віднести: відсутність стратегічного підходу до проведення реформи та адаптаційного періоду; неузгодженість положень і необхідність доопрацювання ряду норм, відсутність роз'яснень; косметичний характер проведеної реформи і посилення фіскального тиску на легальний бізнес; прив'язка транспортного податку до об'єму двигуна, тоді як має бути враховано вартість авто; прив'язка податку на нерухомість до площі, а не до вартості майна (також до уваги не береться кількість осіб, які там прописані і відсутнє роз'яснення як саме буде здійснюватись категоризація нерухомості та адміністрування цього податку); часткова відміна норми про незастосування РРО підприємцями 1 – 3 груп (РРО не застосовують лише підприємці 1 групи і підприємці 2 та 3 груп при здійсненні ними діяльності на ринках й при продажу товарів у дрібнороздрібній торговельній мережі через засоби пересувної мережі. Решта підприємців 3 групи будуть зобов'язані застосовувати РРО у своїй діяльності з 1 липня 2015 року, а підприємці 2 групи – з 1 січня 2016 року); об'єднання податків (їх групування), що призводить до ускладнення системи оподаткування та адміністрування податків; наявність в одному податку декількох різних по своїй суті об'єктів оподаткування (наприклад для 1-3 груп єдиного податку це дохід, а для 4 групи – площа сільськогосподарських угідь, земель водного фонду); наявність різних критеріїв для переходу на спрощену систему по групам (1-3 групи – обсяг доходу і кількість найманих працівників (крім 3), а 4 групи - частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік 75% (або вище)); очікується зменшення надходжень по ряду податків, у тому числі по єдиному податку з юридичних осіб; відсутність єдиної бази даних (по всій Україні) щодо загальної площі житлової та нежитлової нерухомості по платникам податку на майно (як результат - недонадходження сум податку на майно); відсутність єдиної бази по транспортному податку та по платі за землю; неналагоджена робота між органами фіскальної служби і органами державних автоінспекцій, бюро технічної інвентаризації та реєстрації права власності на об'єкти нерухомого майна, органами земресурсів та іншими щодо підготовки та обміну інформацією.

На даному етапі впровадження податкової реформи виникла необхідність прийняття більш виважених та стратегічних рішень. Разом із тим потребують усунення наявних суперечностей та негативні наслідки впроваджених заходів.

Список літератури:

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (зі змінами та доповненнями від 17.01.2015) [Електронний ресурс] / Верховна рада України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
2. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи» від 28.12.2014 № 71-VIII [Електронний ресурс] / Верховна рада України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>